

Cesty

Jan Č. Galeta

„Ale proč jdeme tudy?“ zeptala se.

„Pro ten pocit. Podívej, jak je tady krásně,“ odpověděl Vratko s úsměvem na Drevicinu otázku, na nic nečekal a vyrazil rychlým tempem do prudkého kopce. Dívka si jen povzdechla. Věděla, že když se Vratko jednou rozhodne, nic s ním nehne. Vydala se tedy za ním.

Kráčeli kamenitým korytem potůčku, které se hluboce zařezávalo do svahu. Nad nimi se mezi zelenou klenbou modralo nebe a pod nohama jim bublal malý pramínek, měnící se za deště v divokou řeku, plynoucí do Y'bu. Když se nad tím Drevica zamyslela, tak tady opravdu bylo pěkně, ačkoliv ona nikdy nebyla ten typ, který by obdivoval krásy přírody.

Z Tůně, časté zastávky karavan a její rodné vesničky, vyrazili především. Pustili se po stopě karavany, která vyjela o tři dny dříve, a aby ji dohonili, šli touhle zkratkou. Ale proč se za ní vlastně vydali? Pro ten pocit, kvůli penězům, aby poznali svět. Více než tyhle neurčité odpovědi Drevica z Vratka za ty dva dny nevypáčila. Co se s ním vůbec stalo? Dříve byl tak upovídaný, že nezavřel pusu celé hodiny. A teď pořád mlčí nebo si něco tiše brumlá. Jistě, částečně chápala jeho pohnutky a plně s nimi souhlasila. Přidají se ke karavaně, aby si usnadnili cestu, a dojdou s ní až daleko k západním horám, kde je pro schopné lidi spousta šancí, jak rychle a jednoduše zbohatnout. Jenže proč z Tůně vyrazili tak narychlo? Mohli přece počkat na další karavanu a ne se honit za tou, co jim ujela. Podobné otázky a myšlenky se jí honily hlavou od doby, kdy se dali na cestu. Ale přesto šla s ním. Nechtěla navždy žít v malé zapadlé vesničce na okraji divočiny. Jako většina lidí toužila po něčem víc, po něčem lepším. A Vratko s tímhle svým nápadem vypadal, že by to mohl uskutečnit. Krom toho byla pro každou bláznivinu, kterou Vratko navrhnul. Horoucně ho milovala. Znali se sice teprve půldruhého měsíce, ale to bohatě stačilo, aby ošlehaný bojovník zapůsobil na mladou lovkyni a získal její srdce. Na chvíli zastavila, aby se vydýchala a otřela pot z čela. Tábornické vybavení, co nesla, rozhodně vážilo dost a kdo ví, jak daleká štreka je ještě čeká?

***

Když si všimnul, že Drevica odpočívá, zastavil se taky a napil se trochu vody z měchu. Díval se na svou přítelkyni a obdivoval ji. Byla krásná, mladá, chytrá a milovala ho. Vše, co si chlap může přát, možná dokonce víc. Jenže na ni ušil boudu a dost ho to žralo. To byl také důvod jeho málomluvnosti. Svě svědomí ale uklidňoval tím, že jinak by to nešlo. V Tůni už by dlouho nevydržel. Hrál tu maškarádu celkem dobře. Ochránce karavany, co si dává chvíli pauzu a utrácí vydělané peníze. Jenže strážce už po něm po očku pokukovaly, a to není nikdy dobré. To jen kvůli ní tam vydržel tak dlouho, vlastně mnohem déle, než původně chtěl. A když ji konečně přemluvil k odchodu, vypadli pryč. Namluvil jí, že dohoní tu karavanu, dojdou do Údolí drahokamů, zbohatnou a usadí se po návratu někde v Zámostí nebo v Poříčí Durenu. Smutně zavrtěl hlavou. Lhal jí, ale když se to vezme kolem a kolem, tak zase ne úplně.

***

Seděli u ohně a tiše sledovali, jak plápolá. Drevica položila hlavu na Vratkovo rameno.

„Co je s tebou?“ zeptala se něžně, starostlivě. Podíval se na ni svýma hnědýma očima a jemně se usmál. Jizva na pravé tváři se mu podivně zkroutila.

„Ale nic. Mám trochu starosti. Myslel jsem, že tu karavanu doženeme už dnes. Snad jsem neztratil správný směr.“ Lež, lež, lež. Zylovy koule, už zase jí lžu. To si přece nezaslouží. Ale jde to tak lehce. V myšlenkách se proklínal i obhajoval zároveň. Pohladil jí po tváři a políbil, aby umlčel její otázky. Milovali se pod hvězdami, za zvuků noci, jako už tolikrát a oheň jim mezitím vyhasnul. A až poté vyčerpání ulehli ke spánku, usnula jen Drevica.

Vratko trpělivě počkal, dokud si nebyl opravdu jistý, že jeho milá spí. Pak opatrně vstal, přikryl ji dekou a tiše vyrazil do lesa. Měl schůzku s muži, které znal dlouhá léta. Byl s nimi v Derteonu, živil se s nimi na Durenské cestě i Trpasličí silnici. Odevšad je vyhnali, a tak Vratko vybral nové místo. Pahorkatina M'gwaya a Nekonečná cesta se zdály být stejně dobré jako kterýkoli jiný kout Tary. Pracovat měli začít už před měsícem, jenže on v Tūni potkal Drevicu a zdržel se, dokud to šlo. Doufal, že najde odvahu říci jí o sobě celou pravdu. Nenašel. Proto ji vzal s sebou a doufal, že se rozhoupe a vysvětlí jí to cestou. Jenže teď věděl, že to opět nedokáže. Nezbude, než to nechat na osudu a přát si, že mu bude nakloněn.

Hustým porostem, spíše bušem než lesem, ušel asi tři míle, když konečně dorazil k cíli. Oheň z tábora jeho druhů lákavě žhnul a zval jej do jejich společnosti.

***

Nazpět k Drevici se vrátil až se svítáním. Slunce se ztěžka hrabalo přes obzor a ptáčci zpívali jemně a čistě, jako samotný vítr. Jeho milá netrpělivě seděla na bobku u vyhaslého ohniště, všechny věci sbalené, a vyhlížela ho. Když ho spatřila, jak mašíruje s kotoučem vycházejícího slunce v zádech, rozběhla se k němu a padla mu kolem krku.

„Kdes byl?“ vyhrkla na něj, když jí objímal. „Měla jsem o tebe strach.“

„Byl jsem pro snídani,“ usmál se a vytáhl z tlumoku uloveného horského králíka. „Nebo by moje princeznička raději chtěla být hladem?“

Zeširoka se na něj usmála. Náhle jako by byl zpátky ten starý Vratko. Ten, do kterého se tak bláznivě zamilovala.

„Klidně bych byla hladem, kdybys mě nevydělil tím, žes tu nebyl, když jsem se probudila,“ řekla mu naoko vyčítavě a pak s úsměvem dodala: „Ovšem králíka беру jako dobrou omluvu.“

***

Karavanu dohnali téhož dne k večeru, jakmile slunce na západě zmizelo za Nekonečnými horami a ponořilo se do Thalionova oceánu, aby pod zemí proplavalo zpět na východ a odpočalo si od celodenní práce v chladných vodách. Obchodní výprava to byla malá, jen osm vozů, osm vozků a osm opěšalých strážců. No, a samozřejmě její vůdce a majitel. Kupčik z Erinu jménem Wojciech Warnowski.

Všechny je sice notně překvapili, když se vynořili z lesa přímo uprostřed jejich tábora, ale přijati byli dobře a přátelsky. Přece jen, sedmnáct mužů se necítilo ohroženo dvěma poutníky a jejich vůdce byl natolik galantní, že považoval za přirozené poskytnout ochranu a pomoc mladé dívce.

„Bude mi nevýslovným potěšením vás přijmout do své malé výpravy, pane Bogiči,“ řekl Wojciech Vratkovi. „A vaši paní rovněž,“ dodal s hlubokou úklonou. Řeč a chování erinských bývají často dvorné a plné kudrlinek, někdy až k nesnesitelnosti.

„Meč se hodí vždy a jemné ručky paní Drevice snad občas také přiloží k dílu a obšťastní nás nějakou pochoutkou po těch, odpusťte to slovo, šlichtách, co si vaříme sami.“

„Děkuji pane Vojtiči,“ řekl Vratko, užívaje dané podoby kupcova jména. „Jsem vám zavázán a snad někdy i já budu mít příležitost pomoci vám,“ dodal, snaže se napodobit erinský způsob mluvy, což se mu moc nedařilo. Věděl však, že svůj dluh splatí již zítra, a to jej hrálo na srdci. Nerad zůstával někomu něco dlužen. Tuze nerad.

***

Tu noc spali na voze a milovali se tak divoce, až se celý třásl a vrzal. Oba se smáli, když si představili, jak závistivě na vůz museli hledět muži z karavany. Chvíli si ještě povídali a zatímco Drevica mluvila o minulosti, Vratko básnil o budoucnosti a pro jednu se mu vyhnuly výčitky svědomí i tíživé myšlenky. Usnuli s pocitem dokonalého štěstí a blaženosti a sladké sny, které se jim zdály, je vůbec nevarovaly před krutým světem zítřka.

***

Přišlo to náhle a nečekaně. Karavana jela úzkou soutěskou, jejíž strmé, ale nevysoké stěny byly hustě porostlé křovím a stromy, když se ozvalo nepřirozené zasvištění, které ale málokdo zaznamenal. Ovšem to, že strážný Tratomir, jedoucí na kozlíku prvního vozu, padl s hevrenským šípem v oku pod kola vozu, se přehlédnout nedalo. Než kdokoli z karavany stačil něco udělat nebo se dokonce jen vzpamatovat, vyřítili se na ně. S křikem vyskočili z lesa na svazích soutěsky. Byli čtyři a byli rozdílní jako samy živly.

Černý bělovlasý elf z Rychlých dun divoce a ladně přitančil mezi vozy, jeho široký zahnutý tulvar opsal úsporný oblouk a zakousl se do trupu jednoho z vozů. Střeva vyhřezla na kozlík a pomalu se svezla na zem, následována mrtvým tělem. Elf se smutně usmál a zaútočil na strážce, který seděl na tomtéž voze.

Hevren zřejmě zanechal svůj luk v lese, protože nyní útočil bojovým kladivem s malou hlavicí na dlouhém okovaném topůrku. Odvážně se pustil do boje se dvěma strážci, kteří už stačili seskočit z vozů a postavit se útočníkům. Jednomu z nich promáčkl hrdlo úderem kladiva dřívě, než souboj vlastně začal, a druhého zatlačil sérií rychlých výpadů k postranici vozu.

Mohutný severský barbar s dlouhými rusými vlasy, svázanými do dvou copů, a bohatým vousem ze sebe vydal takřka nesrozumitelný výkřik ve své mateřštině, roztočil nad hlavou dvoubřitou sekeru a rozťal jednoho ze strážců vejpůl jako kosa stéblo trávy.

Nejzvláštnější byl ten čtvrtý. Postarší muž v promáčklem a poškrábaném rytířském hrudním plátu, se zdobeným mečem a štítem, na kterém se skvěl had zakusující vlka.

„Hadodolí! Hadodolí!“ vzkřikl a vrhnul se na strážce. Meč jednoho z nich se neškodně odrazil od rytířova pancíře a pán z Hadodolí ut'al ruku, která úder vedla. Rychle dorazil skučícího muže a napadl dalšího.

***

Drevica překvapeně hleděla na to hrůzné představení, a teprve když ten statný barbar máchl svou sekerou, došlo jí, že jsou přepadeni. Rychle vytasila svůj lovecký tesák, připravena se bránit a očima hledala Vratka.

„Ať se mu nic nestane,“ zaprosila bohy.

***

Vratko vytasil svůj meč a pomalým, klidným krokem, jako by snad vůkol něj neprobíhala divoká řež, se vydal k Vojciechovi Warnowskemu. Kupčik poskakoval po voze s kuší v ruce a když uviděl Vratka, viditelně se mu ulehčilo.

„Teď vám můžu splatit svůj dluh, pane Vojtiči,“ řekl Vratko vážně a Eriňan, jako by vycítil, že je něco v nepořádku, sebou trhnul.

„Budete žít,“ dodal Vratko a přetáhl Wojciecha plochou čepelí po hlavě. Kupec se v bezvědomí svezl z vozu na zem.

***

Drevica to sledovala jako ve snách. Její mysl se hned dovtípila, jak se věci mají, ale srdce to značnou chvílí odmítalo přijmout. Stála jako přimrazená a křečovitě svírala svůj lovecký tesák.

***

Vratko překročil bezvědomého Wojciecha a vylezl na vůz.

„Jsem Vratko Bogič a toto jsou moji Ztroskotanci!“ vzkřikl sebevědomě. „Jde nám jen o váš náklad, ne o vaše životy. Vzdejte se a budete žít.“

Boj na chvíli ustal, Ztroskotanci dali žoldnérům šanci si vše promyslet. Čas jako by se zastavil. Tíživé ticho přerušilo až zadrnění tětiny a náraz. Alamir, bývalý pán z Hadodolí, ztěžka klesl na kolena. Jeho zbroj zařinčela. Podíval se na šipku, trčící mu z hrudi, a poté na vozku, který ji vypálil. Vyplivl chuchvalec krve a zemřel. Těžko říci, jestli vozka vypálil úmyslně nebo mu jen nervozitou ujela ruka. Každopádně ale tou střelou bylo řečeno jasné „Ne!“ Vratko zareagoval jako první, přiskočil k vozkovi a setnul mu hlavu. Boj se rozhořel nanovo.

***

Drevica se nevěřicně dívala, jak vozkova hlava dopadá na cestu, kutálí se a obaluje prachem. Dívala se také na Vratkův zkrvavený meč a svému milému do tváře, kde viděla jen kruté odhodlání. Oči se jí zamlžily slzami. Otočila se na patě a rozběhal se k lesu.

***

Vratko odrazil útok strážného a všiml si, jak Drevica mizí mezi stromy. Provedl rychlý výpad, kopl protivníka do břicha a ten padl nazad, čekaje na poslední ránu, která nepadla. Vratko se zoufale rozběhl za svou milou.

Neviděl už, jak Bañuerovi, mrštnému a tichému hevrenovi, který dokázal číst stopy jako nikdo jiný, roztržila šipka z kuše hlavu těsně poté, co propíchl dalšího protivníka.

Neviděl, jak svalnatý a hlučný barbar Gleb Golosovič zabil dva vozky jedinou mocnou ranou, ale přitom svou ohromnou sekeru zasekl do postranice vozu tak hluboko, že než ji uvolnil, zabil ho zezadu jeden ze strážců.

Neviděl ani, jak Kemwe, elf s pokožkou jako dhanga, rozsekl svým tulvarem krk strážce a poté břicho vozky, ani jak vzal před přesilou nohy na ramena.

Viděl jen Drevicu utíkající před ním. Viděl ženu, kterou miloval a které tak kruté lhal. a nic, ani smrt jeho nejbližších přátel, kteří mu po dlouhá léta byli rodinou, pro něj v tu chvíli nemělo význam.

***

Píchal ji v boku a docházel jí dech. Odplivla si, ale lepkavé sliny se jí zachytily na světle zelené tunice. Utíkala. Pryč od Vratka. Pryč od lháře, vraha, lupiče a muže, kterého tolik milovala. Vše, co jí říkal o své minulosti, byla lež. Proč? Měl jí říct pravdu, pochopila by to. Nebo ne? To je teď ale jedno. Místo pravdy lhal a setnul hlavu tomu muži a... Prudce

zastavila, protože země před ní rázem končila. Stála na vysokém srázu, hleděla dolů do kaňonu a těžce dýchala. Otočila se a překvapením sebou škubla. Vratko. Kráčel k ní, pomalu, zkroušeně. Pozvedla tesák a vykřikla.

„Jdi pryč!“

Nešel, místo toho se k ní stále blížil.

„Nechci ti ublížit, ale jestli se nezastavíš, tak tě bodnu,“ řekla slabým, třesoucím se hlasem, slzy jí tekly po tváři.

Ale on se nezastavil. Ustoupila o krok, a pak o další. Úplně zapoměla, že je na kraji propasti. Další krok zpět, noha nenašla oporu a Drevica spadla. V rychlém sledu viděla Vratkův zděšený obličej, modré nebe a mraky roztodivných tvarů. Naráz s ní něco škublo. Za kotník ji pevně držela Vratkova pravice a válečník napínal všechny svaly, aby dívku vytáhnul a sám nespádl. Tesák zazvonil o skálu padesát sáhů pod nimi.

Padla mu do náruče, třásla se a plakala. Hladil ji po vlasech a utěšoval slovy, která chtěla slyšet.

***

Kemwe vyběhl z lesa a rychle zastavil. Vratko stál kus před ním a objímal se s tou dívkou. Jeho černá tvář se rozjasnila úsměvem.

„Vratko,“ řekl tiše.

Jeho přítel chytil polekaně jílec meče a otočil se. Když uviděl, že je to Kemwe, nahlas si oddechl, pustil Drevicu a šel k němu. Nevěřicně si prohlížel elfova zranění. Kemwe přikývl.

„Prohráli jsme, Vratko. Ostatní jsou mrtví.“

Vratko se otočil, jako by tomu nechtěl věřit, a upřel pohled na svou milovanou.

Drevica viděla, že pláče. Pro ty bandity, pro své přátele. Nejspíše jedině, jaké měl. Neboj, Vratko, neboj. Teď máš mě, řekla mu v duchu a chtěla ho jít obejmout. Nestihla to. Když byla od Vratka na dva kroky, vpadli na paseku tři žoldnéři s meči, dva vozkové se sekerami a jeden vozka dokonce s kuší.

***

Kemwe, který to čekal, jen unaveně pozvedl svůj tulvar a zaujal šermířský postoj.

„Utečte!“ křikl na Vratka a Drevicu. „Dokud je čas!“

Ano, pojďme Vratko, prosím. Žadonila v duchu Drevica a natáhla k němu svou ruku.

Vratko na ni hleděl. Zastavil se pro něj čas. Rozhodoval se. Má odejít se svou milou pryč a ponechat tu Kemweho, aby padl hrdinskou smrtí a obětoval se za něj? Nemůže, vždyť způsobil smrt Gleba, Alamira i Bañuera. Kdyby neutekl, vyhráli by, byl o tom přesvědčen. Ale ztratil by Drevicu. Předtím se rozhodl okamžitě. Opustil své druhy a nechal je pobít. Má to udělat i Kemwemu, zvláště když mu to sám nabídl? Bohové, život je krutý!

***

Drevica viděla, že Vratko neví, co dělat. Nerozhodnost se mu zračila v očích, zrudlých od slz. Pak pozvedl hlavu a slzy si otřel. Rozhodl se. Usmál se na ni, poslal jí vzduchem polibek, otočil se k ní zády a tasil svou zbraň. Boj začal.

***

U'kemwe'wamba, elf z pouště Mar'nub, roztočil svůj tulvar a tiše jako stín vklouzl do hloučku protivníků. Vozka po něm vypálil z kuše, ozval se kovový náraz. Kemwe šipku srazil

svou čepelí. Rychle přetnul bezbrannému vozkovi hrdlo, úkrokem se vyhnul úderu mečem a ustoupil zpět.

Vtom zaútočil Vratko. Široce se rozmáchl jedenapůlručním mečem a udeřil. Strážce jeho ránu vykryl, ale její síla mu vyrazila zbraň z ruky. Jenže dřív, než ho stačil Vratko zabít, se konečně rozhoupali i ostatní a naráz zaútočili na vůdce Ztroskotanců.

Vratko stihl odrazit sekyru, směřující mu na hlavu, ale meč dalšího protivníka ho zasáhl do boku. Rychle pohlédl na krev barvící mu šaty. Bolelo to. Hodně. Ale neměl čas tomu věnovat více pozornosti. Odrazil i sekeru druhého vozky a to tak obratně, že topůrko přeřal na dva kusy. Zbraně zbavený vozka ale stačil uhnout dřív, než jej Vratko mohl proklát. Bolest ho zpomalovala. Věděl to a věděl, že si toho všimli i jeho protivníci.

***

Když Kemwe viděl, že Vratko má problémy, opět zaútočil. Pustil se do křížku s jedním ze strážců. Naneštěstí si vybral zrovna Darka, velitele žoldnéřů a soupeře více než obstojného. Každý výpad elfího bojovníka narazil na dokonalý žoldnéřův kryt, na druhou stranu každá žoldnéřova rána buď pročísla jen vzduch, nebo byla zastavena Kemweho širokým tulvarem. Boj oba soupeře vyčerpával a oba věděli, že o výsledku rozhodne jen štěstí. Jejich dovednosti a síly byly vyrovnány.

***

Drevica myslela, že se zblázní. Vratko si vybral, ale ne tak, jak by si přála ona. Bláznivě se vrhl proti přesile. A ona mu ani nemohla pomoci. Uměla se mečem ohánět celkem obstojně, jenže její lovecký tesák byl ztracen a jinou zbraň neměla. Nemohla tedy, než bezmocně stát a sledovat, jak její milý bojuje o život.

***

Vratko probodl koženou kazajku jednoho ze strážců karavany a čepel projela masem. Vyřadil sice prvního ze tří protivníků, ale odkryl se útoku druhého. Jen ztěží odrazil ránu zprava a ztratil rovnováhu. Silnou větví ho do zad udeřil ten vozka, kterému přesekl sekeru. Vratko hekl a padl tváří k zemi.

***

Kemwe byl na pokraji zhroucení. Byl si jistý, že další úder už nebude mít sílu odrazit. Naštěstí ale jeho protivníkovi povolilo koleno a dřív, než zase zaujal správný kryt, elf zaútočil. Sekl z posledních sil, rychle a rozmáchle jako začátečník. Jen o vlásek minul nastavený meč protivníka a zaryl mu svůj tulvar do hrudi.

Mrtvé tělo se svezlo elfovi k nohám, v tutéž chvíli si Kemwe všiml, že k zemi se sklátil i Vratko. Divoce vykřikl, odrazil se a skočil. V dlouhém, skoro nadpřirozeném skoku rozsekl lebku poslednímu ze strážců, leč pozdě. Žoldněř stihl zabořit meč hluboko do Vratkových zad.

Elf ztěžka dopadl, ale neudržel rovnováhu a s žuchnutím přistál na všechny čtyři. Tulvar mu vypadl z ruky. V mžiknutí oka byl nad ním vozka se sekerou a dřív, než se Kemwe mohl vůbec hnout, přerazila mu sekera páteř. Elf sebou párkrát cukl a zemřel.

***

Dva vozkové, vyčerpaní a zranění, vyzbrojení jen sekerou a klackem, zamířili k Drevici. Než ale udělali prvních pár kroků, vztyčil se za nimi zkrvavený Vratko. Meč mu trčel ze zad, ale žil. Potácel se jako nemrtvý a sípal tak hlasitě, že se vozkové vystrašeně otočili a jakoby zkameněli. Naskytl se jim nejstrašnější pohled jejich života. Ten muž měl být mrtvý. Žít mohl jen zázrakem nebo silou temných umění. Anebo díky ohromné vůli. Vratko udělal kolébatý krok vpřed, probodl toho se sekerou naskrz, padl na něj a oba se svalili na zem ve smrtelném obětí.

***

Drevica se konečně rozhodla jednat. Vratko žil, třeba ho ještě může zachránit. Měla jedinečnou šanci, vozka k ní byl otočen zády. Rozběhla se a kopl ho do rozkroku. Vozka pustil klacek, bolestivě vykřikl a šel do kolen. Drevica zvedla sekeru a přerazila mu tupou stranou vaz. Odhodila zbraň a klekla si k Vratkovi. Vzala jeho hlavu do dlaní. Žil.

„Dneska jsem dvakrát vybíral cestu,“ dostal ze sebe. Mluvil přerývavě, takřka nesrozumitelně a plival při tom krev. Přesto pokračoval. Chtěl to ze sebe dostat.

„A dvakrát jsem se rozhodl blbě. Promiň, láska.“ Smutně se usmál a zemřel.

Odpustila mu. Sejdou se přece znovu po smrti. A tu ji napadla šílená myšlenka: Nač čekat?! Rozběhla se a skočila z útesu.

***

Vojciech Warnowski se probral až za několik hodin. Když zjistil, že je jediný živý v okruhu mnoha mil, nasedl na jednoho z tažných koní a vrátil se do Tůně. Bez výdělku, bez zboží, ale živý. Za pár měsíců byl zpět doma v Erinu, a neopustil ho až do své smrti, která ho navštívila za mnoho desítek let.